

ANALITZAR SINTAGMES

NOM: _____ CURS: _____ DATA: _____

- 1 Llegeix el text següent. Fixa't en els sintagmes marcats en negreta. Analitza'ls i indica en quin cas hauria d'estar en llatí aquesta funció.

«... A continuació **el lleó i la bruixa** van rodar per terra però ella estava a sota; i al mateix temps **totes les criatures guerreres** que Aslan havia conduït allà **des de la casa** de la bruixa es van llançar violentament sobre les files enemigues, els nans amb les seves destrals com a armes, els gossos **amb els ullals**, el gegant amb el garrot –encara que **els seus peus** també van aixafar **dotzenes** d'adversaris–, els unicorns amb les banyes, els cen-

taures amb espases i peülles. L'esgotat exèrcit d'**en Peter** els va rebre amb aclamacions, i els recent arribats van rugir, mentre l'enemic cridava i s'embarbussava fins que el bosc va tornar a ressonar amb el terrabastall **d'aquella escomesa**.»

C. S. LEWIS, *El lleó, la bruixa i l'armari*
(Cròniques de Nàrnia)

SINTAGMA	FUNCIÓ	CAS
el lleó i la bruixa	Subjecte	Nominatiu
totes les criatures guerreres		
des de la casa		
amb els ullals		
els seus peus		
dotzenes		
d'en Peter		
els		
d'aquella escomesa		

- 2 Relaciona amb fletxes els elements de les dues columnes.

CAS

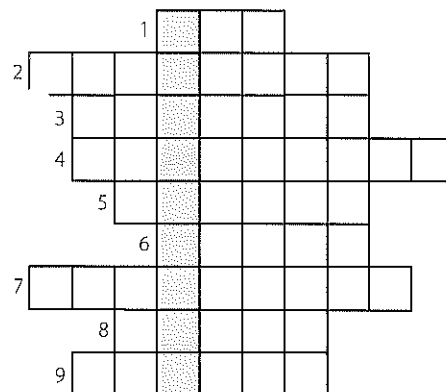
- Vocatiu
- Acusatiu
- Genitiu
- Nominatiu
- Ablatiu
- Datiu

FUNCIÓ

- Complement indirecte
- Complement del nom
- Crida
- Complement directe
- Subjecte i atribut
- Complement circumstancial

- 3 Resol aquests mots encreuats morfològics. A la columna vertical apareixerà una expressió llatina. Esbrina què significa.

1. Cada una de les formes que fa servir el sistema nominal llatí per indicar la funció.
2. Cas que indica el complement circumstancial.
3. Característica gramatical pròpia dels verbs.
4. Mode verbal que es fa servir per donar ordres.
5. Característica gramatical (en llatí n'hi ha tres).
6. Es fa servir per expressar el complement indirecte.
7. Apareix en l'enunciat i és propi del subjecte.
8. Paraules que tenen persona, temps...
9. Característica gramatical compartida per la flexió verbal i la nominal.

NOM: _____ CURS: _____ DATA: _____

1 Completa la taula següent.

ENUNCIAT NOMINAL	DESINÈNCIA GENITIU	TEMA EN	DECLINACIÓ
consul-consulis			
dies-diei			
puer-pueri			
turris-turris			
manus-manus			
provincia-provinciae			

2 Relaciona els enunciats amb la conjugació corresponent. Raona la resposta.

- Capto, -as, -are, -avi, -atum
- Erubesco, -is, -ere, erubui, ____ 1a conjugació
- Aperio, -is, -ire, aperui, -apertum 2a conjugació
- Oleo, -es, -ere, oliui, ____ 3a conjugació. Temes en consonant
- Vitio, -as, -are, -avi, -atum 4a conjugació
- Cano, -is, -ere, cecini, -cantum
- Irrito, -as, -are, -avi, -atum
- Maneo, -es, -ere, mansi, -mansum

3 Indica els tres temes verbals dels enunciats anteriors.

GRAMÀTICA. DECLINACIÓ I PRESENT D'INDICATIU

NOM: _____ CURS: _____ DATA: _____

1 Completa aquest paradigma de la primera declinació amb les paraules següents.

	SINGULAR		PLURAL
Nominatiu	rosa	→	
Vocatiu		→	nautae
Acusatiu		→	agricolas
Genitiu	puellae	→	
Datiu		→	lacrimis
Ablatiu	insula	→	

2 Vocabulari llatí: completa la síl·laba que falta i trobaràs el final de la primera paraula i el principi de la segona. Hi ha verbs (en primera persona), però també substantius i adjectius (en nominatiu) apareguts en la unitat.

		FA		GIS	TRA	
		POE		VI	GO	
	FA	BU		CRI	MA	
PE	CU	NI		PE	RI	O
	A	QUI		TI	NA	
		POR		BU	LA	
	VI	TI		PE	RA	
		CUL		RA	TA	

Substantius _____

_____

_____

_____

_____

Adjectius _____

_____

_____

Verbs _____

_____

3 Completa els verbs següents:

PERSONA	SINGULAR	PLURAL	CONJUGACIÓ
Primera	Ride-o		
Segona	Ama-s		
Tercera	Aperi-t		
Primera		Capta-mus	
Segona		Reg-i-tis	
Tercera		Leg-u-nt	

SINTAXI. DECLINACIÓ I PRESENT D'INDICATIU

NOM: _____ CURS: _____ DATA: _____

1 Completa les desinències d'aquest text.

Corneli _____ un _____ filii _____ habet. Su _____ filii _____ Drusili _____ est. Drusili _____ su _____ amici _____ amat.
 Amici _____ Drusili _____ amanti. Puella _____ in schola _____ quotidie veniunt et magistrus _____ videt. Ibi litterae _____ discunt.
 Drusili _____ litterae _____ in tabula _____ cerat _____ scribit et legit. Puella _____ Drusili _____ audiunt et laudant, nam
 Drusili _____ optime legit. Aureli _____, alter _____ discipulus _____, autem pessime legit et puella _____ Aureli _____ non
 laudant sed ride _____.

2 Identifica els verbs amb ús intransitiu o transitiu de les oracions anteriors.

---

3 Canvia de nombre el text anterior i tradueix-lo.

NOM: _____ CURS: _____ DATA: _____

1 Analitza i tradueix els textos següents.

TEXT A

Deae romanae

Romani multas deas habent.

Minerva, in Graecia Athena, sapientiae et disciplinarum dea est. Minerva e capite Iovis¹ armata nata est²: hastam, parmam, lorica et galeam portat. Nam quoque bellicae disciplinae dea est³. Minerva viros⁴ non amat, ergo innuba manet. Noctua Minervae adscribitur⁵.

Altera dea Diana est. In Graecia eam⁶ Artemidem appellant. Diana lunae et silvarum dea est. Filia Latonae et Iovis, gemella Apollinis est. Diana pharetram, sagittas et arcum⁷ portat. In silvis feras agitat. Cervae Dianae adscribitur. Etiam Diana semper innuba manet.

Tertia, sed non ultima, dea Vesta est. In Graecia eam Hestiam appellant. Vesta Saturni et Rheae filia est. Semper Olympi habitata. Vesta flammae dea est. In foro romano⁸ templum rotundum⁹ habet. In eo¹⁰ virgines Vestales¹¹ flammam incensam sustentant. Asinus¹² Vestae adscribitur.

Tres deae solae innubae sunt¹³: Minerva, Diana et Vesta.

Diana caçadora, segle III.
Museu del Bardo, Tunís.

Noms propis

Apollinis, Gen sing. m.: Apol·lo
Athena, ae, f.: Atena
Diana, ae, f.: Diana
Graecia, ae, f.: Grècia
Hestia, ae, f.: Hèstia
Iuppiter, Iovis, m.: Júpiter
Latona, ae, f.: Latona
Minerva, ae, f.: Minerva
Rhea, ae, f.: Rea
Romanus, a, um: romà
Romani, Nom pl. m.: els romans
Saturni, Gen sing. m.: Saturn
Vesta, ae, f.: Vesta

Vocabulari

agito, as, are: caçar, perseguir
amo, as, are: estimar
armatus, a, um: armat
bellicus, a, um: de la guerra, bèl·lic
capio, is, ere, cepi, captum: agafar
cervus, ae, f.: cérvola
dea, ae, f.: deessa
disciplina, ae, f.: art, ciència
fera, ae, f.: fera, animal salvatge
filia, ae, f.: filla
habito, as, are: habitar, viure

hasta, ae, f.: llança
incensus, a, um: encès
innuba, ae, f.: soltera
lorica, ae, f.: cuirassa
noctua, ae, f.: òliba
parma, ae, f.: escut
porto, as, ar: portar
semper, Adv: sempre
silva, ae, f.: bosc
solus, a, um: sol/a
sustento, as, are: mantenir, sostenir

Notes

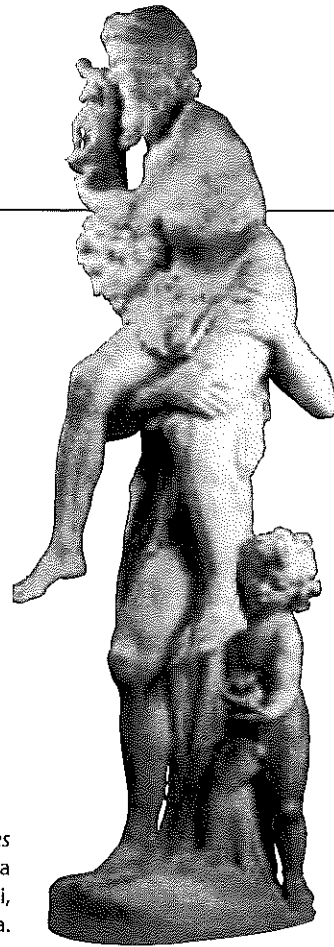
- ¹ *e capite Iovis*: del cap de Júpiter
- ² *nata est*: va néixer
- ³ *est*: 3a pers. sing. pres. (*sum, es, esse, fui*): és
- ⁴ *viros* Ac pl. m.: homes
- ⁵ *adscribitur*: està consagrat/ada (+ datiu)
- ⁶ *eam*: Ac sing. f. *is, ea, id*: aquesta
- ⁷ *arcus*, us, m.: *arcum*: Ac sing.: arc
- ⁸ *in foro romano*: al forum romà
- ⁹ *templum rotundum*, Ac sing. n.: temple rodó
- ¹⁰ *in eo*: en ell
- ¹¹ *virgines Vestales*, Nom pl. f.: les verges Vestals (sacerdotesses de Vesta)
- ¹² *asinus*, i, m.: Nom sing.: ase
- ¹³ *sunt*: 3a pers. pl. pres. indic. (*sum, es, esse, fui*): són, estan

TEXT B

Eneas anima els seus homes

Troiam, patriam nostram, amamus, sed hodie procul ab Asia erramus. Advenae Troiam Helenae causa expugnant et nos e patria expellunt. Ergo familiis patriam novam in advenarum terris quaerimus et ad Italiam navigamus. Incolae Italiae contra nos coniurant, copias parant, sagittis hastisque vulnerant.

Sed inter incolas Asiae claram famam habetis, si famam amatis, nunc pugnare debemus. Ipsa dea dicit: Aeneadae in Italia novam patriam condunt... age, ad pugnam per Troiam venimus!

Eneas amb el seu pare Anquises i el seu fill Ascani. Escultura de Gian Lorenzo Bernini, Galeria Borghese, Roma.

Vocabulari

Aeneadae, arum: companys d'Enees, els eneates.

ab, Prep: + Abl: de, des de

advena, ae, m.: estrangers

age, Interj: som-hi!

amo, as, are: estimar

causa: Prep + Gen: per causa de

clarus, a, um: cèlebre

debeo, es, ere, ui, itum: deure

e, Prep + Abl: de, des de

ergo, Conj: per això

expello, is, ere, puli, pulsum: expulsar

fama, ae, f.: fama, reputació

Helena, ae, f.: Elena

hasta, ae, f.: llança

hodie, Adv: avui

in, Prep: (Ac/Abl) a/en

inter, Prep + Ac: entre

ipsa, ipse, ipsum: la mateixa

nos, nostrum: nosaltres

novus, a, um: nou

sagitta, ae, f.: fletxa

si, Conj: si

Troia, ae, f.: Troia

procul, Adv: lluny

pugno, as, are: lluitar

vulnero, as, are: ferir

SOBRE LA VIDA QUOTIDIANA

NOM: _____ CURS: _____ DATA: _____

1 Analitza i tradueix els textos següents.

TEXT A

Cicada et noctua

Cicada sonat et noctuae molestiam afficit; nam noctua in tenebris escam quaerit et interdiu dormit. Noctua cicadam silentium¹ rogat. Sed cicada multo validius clamat. Rursus noctua eam² rogat, sed cicada magis clamat. Tunc noctua garrulam fallacia adgreditur³: «Quia tu⁴ mirabiliter cantas, ego⁵ non dormio, ergo potabo⁶ nectar quod⁷ Pallas⁸ mihi⁹ nuper donavit¹⁰; si non fastidis, veni¹¹; una bibamus¹²».

Cicada avida advolat. Noctua cicadam exagitat et necat¹³.

Sic mortua, quod¹⁴ viva negabat, tribuit.

Vocabulari

aduolo, as, are: arribar volant, precipitar-se
afficio, is, ere, feci, fectum: provocar, causar
cicada, ae, f.: cigala
clamo, as, are: cridar
dormio, is, ire, iui, itum: dormir
ergo, Conj: així doncs, per tant
esca, ae, f.: menjar, aliment
exagito, as, are: caçar
fallacia, ae, f.: engany
fastidio, is, ire, i(v)i, itum: tenir disgust,
 estar fastiguejat
garrulus, a, um: xerraire
interdiu, inv.: durant el dia
molestia, ae, f.: molèstia
multo, Adv: molt
noctua, ae, f.: òliba
nuper, Adv: recentment
quia, Conj: donat que
rursus, inv.: de nou
si, Conj: si
sic, Adv: així
sono, as, are, sonui, sonitum: fer soroll
tenebrae, arum, f.: tenebres, foscor
una, Adv: al mateix temps
validius, Adv: més fort

Notes

- ¹ *silentium*: Ac sing. n.: silenci
- ² *eam*: Ac sing. fem. (*is, ea, id*): aquesta
- ³ *adgreditur*, 3a pers. sing. pres.: s'apropa
- ⁴ *tu*: tu
- ⁵ *ego*: jo
- ⁶ *potabo*, 1a pers. sing. futur: beuré
- ⁷ *nectar quod*, Ac sing. n.: ... el nèctar que...
- ⁸ *Pallas*, Nom sing. f.: Pal·les: Minerva
- ⁹ *mihi*: a mi
- ¹⁰ *donavit*: va donar
- ¹¹ *veni*: vine
- ¹² *bibamus*: bevem
- ¹³ *negabat*: negava
- ¹⁴ *quod*: el que

SEGONA DECLINACIÓ I IMPERFET D'INDICATIU

NOM: _____ CURS: _____ DATA: _____

1 Completa la flexió dels següents substantius de la segona declinació.

MASCULÍ			
Nominatiu singular	Domin-	Acusatiu plural	
Acusatiu singular		Genitiu plural	Taur-
Genitiu singular	Vir-	Datiu singular	
Nominatiu plural		Ablatiu singular	Puer-

NEUTRE			
Nominatiu singular	Verb-	Nominatiu plural	
Genitiu singular		Genitiu plural	Bell-
Datiu singular	Vocabul-	Datiu plural	
Acusatiu singular	Oppid-	Acusatiu plural	

2 Indica la persona, el nombre i el temps de les formes verbals següents. Després canvia el temps de present a imperfet o a l'inrevés, segons que correspongui.

VERB	PERSONA	NOMBRE	TEMPS	CANVI DE TEMPS
Lauda-ba-m				
Vola-s				
Dic-u-nt				
Veni-e-ba-mus				
Ride-tis				
Mitt-i-t				

NOM: _____ CURS: _____ DATA: _____

1 Analitza els textos següents i tradueix-los.

TEXT A

Davus et medicus oculorum

Davus, probus agricola, propter oculorum morbum non bene videbat. Praeterea claudus erat et multas alias molestias habebat. Itaque in agris non laborabat et in domo sua inopia erat. In oppidum ad oculorum medicum venire et morbi bonum remedium quaerere volebat.

Uno die¹ nundinarum, in medici domum venit. Tunc ubi medicus Diodorus ante Davi oculos tabulam alphabeticam cum parvis litteris ponebat et interrogabat: «Legisne litteras tabulae alphabeticae?» Marcus responde-

bat: «Litteras non lego». Ergo medicus oculis medicamentum dabat et valedicebat. Altero die², ubi Davus rursus ad medicum venit, et Diodorus, clarus medicus graecus, alias litteras maiores³ monstrabat et interrogabat:

«Certe nunc legis litteras, nonne?»

—«Minime, medice!» respondebat Davus.

—«Quomodo non vides? Maximae⁴ sunt!»

Et tandem Davus dicit: «o probe medice, legere non scio!»

Vocabulari

bene, Adv: bé
certe, Adv: certament, en veritat
claudus, a, um: coix
Davus, i, m.: Davos
dies, ei, m. / f.: dia
ergo, Conj: per tant
inopia, ae, f.: pobresa
interrogo, as, are: interrogar
itaque, Conj: així doncs
laboro, as, are: treballar

lego, is, ere, legi, lectum: llegir
littera, ae, f.: lletra
maior, oris, comparatiu de *magnus*: més gran
medicus, i, m.: metge
minime, Adv: en absolut
molestia, ae, f.: molèstia
o, inv.: oh (exclamació)
pono, is, ere, posui, situm: posar
praeterea, inv.: a més
probus, a, um: bo, honest

remedium, i, n.: remei (+ Gen: contra)
rursus, inv.: de nou
sum, es, esse, fui: ser, estar
tabula, ae, f.: taula
tandem, Adv: finalment

Notes

¹ *uno die*: un dia

² *altero die*: un altre dia

³ *maiores*: més grans, majors

⁴ *maximae*: grandíssimes

TEXT B

Aenigma

Totum cerebrum, caput durum.
 Nullum ingenium, sed habeo saporem.

Vocabulari

caput, itis, n.: cap
cerebrum, i, n.: cervell

durus, a, um: dur
sapor, oris, m.: sabor, gust

- 5 Completa aquestes expressions llatines amb les formes que hi falten per formar la declinació dels sintagmes nominals següents.

Niger equus		
	Singular	Plural
Nominatiu	Niger equus	Nigri _____
Vocatiu	_____ eque	_____ _____
Acusatiu	Nigrum _____	_____ equos
Genitiu	Nigri equi	Nigrorum _____
Datiu	Nigro _____	_____ _____
Ablatiu	_____ _____	Nigris _____

Nostrum oppidum		
	Singular	Plural
Nominatiu	Nostrum _____	Nostra _____
Vocatiu	_____ _____	_____ _____
Acusatiu	_____ oppidum	_____ oppida
Genitiu	Nostri _____	Nostrorum _____
Datiu	_____ oppido	_____ _____
Ablatiu	_____ _____	Nostris _____

Parva tabula		
	Singular	Plural
Nominatiu	_____ _____	Parvae _____
Vocatiu	_____ tabula	_____ _____
Acusatiu	Parvam _____	_____ tabulas
Genitiu	Parvae tabulae	_____ _____
Datiu	_____ tabulae	_____ _____
Ablatiu	_____ _____	_____ tabulis

Meus liber		
	Singular	Plural
Nominatiu	_____ liber	Mei _____
Vocatiu	mi _____	_____ _____
Acusatiu	_____ librum	Meos _____
Genitiu	mei _____	_____ librorum
Datiu	_____ libro	_____ _____
Ablatiu	_____ _____	Meis _____

NOM: _____ CURS: _____ DATA: _____

1 Escriu en plural les oracions següents:

- a) Proba discipula bonam magistram amat _____
- b) Parva scintilla magnum incendum excitat _____
- c) Poeta malus est _____
- d) Peritus nauta bene navigat _____
- e) Malus poeta foedum librum scribebat _____

2 Llegeix aquesta faula i completa-la amb les terminacions que hi falten.

Lupus et agnus

Lupus et agn___ in riui rip___ aqu___ potant. Superior stabat lupus et inferior agn___ Agnus paru___ et innoxii___ est, at lupi audaci___ magna est. Agni et ceru___ lup___ time___ nam lupi agn___ et ceruos deuora___ Agn___ lupum uidet et fug___ temta___, sed lup___ uidet etiam agn___ et caus___ iniuriæ quæri___ Tu___ causa aqua turbi___ est, dicit. At agn___ respondet: potas superior et aqu___ decurrit ad me. Tamen lupus iniust___ timid___ agnum uulnerat et deuora___ Sic uiri iniust___ fictis caus___ uiros infirm___ et innoxios opprimu___.

Adaptació de la faula de FEDRE, *Lupus et agnus*.

3 Copia els adjectius del text i els substantius amb els quals concorden.

---

4 Escriu l'enunciat de tots els verbs que apareixen en el text.

CONSTRUCCIÓ DE FRASES

NOM: _____ CURS: _____ DATA: _____

- 1 Combina paraules de les diferents columnes per obtenir frases gramaticalment i sintàcticament correctes en llatí.

<i>equos</i>	<i>consul</i>	<i>pugnabant</i>	<i>castra</i>	<i>in agro</i>	<i>dedit</i>
<i>copiae</i>	<i>legionem</i>	<i>in castris</i>	<i>pater</i>	<i>imperator</i>	<i>panem</i>
<i>adduxit</i>	<i>coegerat</i>	<i>milites</i>	<i>puellam</i>	<i>vocavit</i>	<i>plebi</i>
<i>milites</i>	<i>accipit</i>	<i>erat</i>	<i>imperium</i>	<i>viderant</i>	<i>legionum</i>
<i>puer</i>	<i>in ponte</i>	<i>dux</i>	<i>tribunos</i>	<i>sub muro</i>	<i>aedificaverunt</i>

NOM: _____ CURS: _____ DATA: _____

1 Tradueix el text següent.

Iovis amores

Iuppiter hominum et deorum pater est. In mundi divisione ad Iovem terra et caelum pertinuerunt. Aquila Iovi adscribitur. Ubi Iuppiter iratus est, e caelo in terram fulmen iactat et tempestatem concitat.

Uxor Iovis Iuno est, sed Iuppiter multas mulieres et etiam homines amat, ergo Iuno zelotypa semper est.

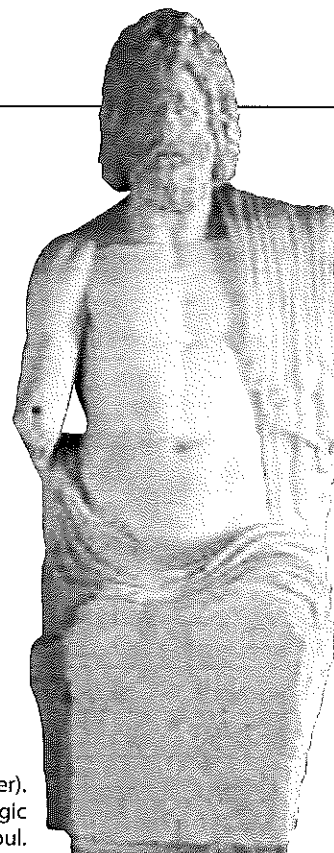
Quondam Iuppiter Ganymedem, adolescentem troianum, rapuit, nam puerum amabat. Aquilam misit et ea Ganymedem in Olympum duxit. Ganymedes inde iam deorum pocillator fuit.

Etiam Danaem amavit. Iuppiter in auream pluviam factus est et mulier praegnans fuit. Filius Danae et Iovis Perseus fuit.

Altera amans Iovis Ceres, soror sua, fuit. Cum Cerere unam filiam, Proserpinam, habuit.

Olim deus se in candidum taurum convertit et Europam rapuit. Iuppiter supra dorsum Europam in Cretam duxit et ibi sub platano virginem amavit. Minos, Sarpedon et Rhadamantus liberi sui fuerunt.

Ita multos alteros amores habuit.

Estàtua de Zeus (Júpiter).
Museu Arqueològic
d'Istanbul.

Noms propis

Ceres, eris, f.: Ceres
Creta, ae, f.: Creta
Danae, es, f.: Dànae
Europa, ae, f.: Europa
Ganymedes, is, m.: Ganímedes
Iuno, onis, f.: Juno
Iuppiter, Iouis, m.: Júpiter
Minos, ois, m.: Mínos
Olympus, i, m.: Olímp, muntanya on viuen els déus
Perseus, ei, m.: Perseu
Proserpina, ae, f.: Proserpina
Rhadamantus, i, m.: Radamant
Sarpedon, onis, m.: Sarpedó

Vocabulari

adscribitur: està consagrat
amans, amantis: amant
amo, as, are, avi, atum: estimar, estar enamorat
amor, oris, m.: amor
concito, as, are, avi, atum: llençar, provocar
converto, is, ere, verti, versum: convertir-se
divisio, ionis, f.: repartiment, divisió
dorsum, i, n.: espatlla, llom
is, ea, id: aquest. *Ea:* Nominatiu singular femení
fio, is, fieri, factus sum: arribar a ser, convertir-se. *Factus est:* 3a persona sing. perfet: es va convertir
fulmen, inis, n.: llamp
iacto, as, are, avi, atum: llençar, tirar

inde, Adv: des de llavors
liberi, orum, m. pl.: fills
mundus, i, m.: món
nam, Conj: ja que
olim, Adv: en altre temps
pertineo, is, ere, tinui: correspondre, pertànyer
platanus, i, f.: plàtan (arbre)
pluvia, ae, f.: pluja
pocillator, oris, m.: el que serveix les copes
praegnans, antis: embarassada
rapio, is, ere, rapui, raptum: raptar
se, acusatiu pron. refl.: es
soror, oris, f.: germana
sub, Prep: + Abl: sota
zelotypus, a, um: gelós

2 Amb l'ajuda d'un diccionari mitològic, esbrina quins altres amors va tenir Júpiter. Confecciona un quadre genealògic amb la seva descendència.

3 Busca informació sobre Minos, Radamant i Sarpedó.

ADJECTIUS I FUTUR IMPERFET

NOM: _____ CURS: _____

- 1 Completa els sintagmes nominals següents amb les formes que hi falten.
Revisa les terminacions de la tercera declinació.

Vetus civis	
Singular	Plural
Nominatiu _____	Veteres _____
Vocatiu _____ civis	_____
Acusatiu Veterem _____	_____
Genitiu Veteris civis	Veterum _____
Datiu _____ civi	_____
Ablatiu _____	_____

Magnum mare	
Singular	Plural
Nominatiu _____	Magna _____
Vocatiu _____	_____
Acusatiu _____	_____ maria
Genitiu _____ maris	Magnorum _____
Datiu Magno _____	_____
Ablatiu _____	Magnis _____

Prudens senex	
Singular	Plural
Nominatiu _____	Prudentes _____
Vocatiu _____ senex	_____
Acusatiu _____ senem	_____
Genitiu Prudentis senis	_____ senum
Datiu _____	_____
Ablatiu _____	_____ senibus

Acre malum	
Singular	Plural
Nominatiu _____ malum	_____
Vocatiu _____	_____
Acusatiu _____	_____ mala
Genitiu Acris _____	_____ malorum
Datiu _____ malo	_____
Ablatiu _____	Acribus _____

- 2 Completa cada substantiu de la columna de l'esquerra amb la forma delinada adequada de l'adjectiu de la columna de la dreta.

virum		ferox, ferocis
sidera		ingens, ingentis
navis		longus, longa, longum
marium		imus, ima, imum
cives		villis, vile
orationis		prudens, prudentis

- 3 Escriu l'antònim dels adjectius que tens a continuació i indica'n el significat.

Paucus, -a, -um	Humanus, -a, -um	Dives, -itis
Brevis, -e	Placidus, -a, -um	Segnis, -e
Difficilis, -e	Tristis, -e	Imprudens, -ntis

ADJECTIU	ANTÒNIM	SIGNIFICAT
Pauper, pauperis		
Divinus, -a, -um		
Multus, -a, -um		
Ferox, -ocis		
Felix, felicis		
Prudens, prudentis		
Longus, -a, -um		
Celer, celeris, celere		
Facilis, -e		

PREPOSICIONS I CIRCUMSTANCIALS DE LLOC

NOM: _____ CURS: _____ DATA: _____

- 1 Llegeix aquestes expressions circumstancials i identifica les accions del duel entre el domador i el tigre que tens a la pàgina següent.

Domitor et tigris

Ad aut versus tigrem	
Ante aut apud tigrem	
Pro aut coram tigre	
Adversus aut contra tigrem	
Circa tigrem	
Cum tigre	
Super tigrem	
Supra tigrem	

In aut super tigre	
De tigre	
Sub tigre	
Infra tigrem	
In tigrem	
Intra tigrem	
Ex aut e tigre	
A tigre	

Gladiador enfrontant-se a un lleó. Fresc de l'amfiteatre romà de Mèrida.

Domitor et tigris

